

Informace o změnách, které od 1. ledna 2026 přináší zákon o správě voleb a novelizace volebních zákonů – stručný výtah

K 1. lednu 2026 nabyt účinnosti zákon č. 88/2024 Sb., o správě voleb a s ním související novely jednotlivých volebních zákonů. Tyto předpisy přináší změny, z nichž mnohé dopadají na postup při organizačním zajištění voleb a přímo se tak týkají i obecních úřadů jako volebních orgánů.

Základní přehled hlavních změn, které přináší nové a novelizované právní předpisy na úseku voleb:

- Dnem 1. ledna 2026 nabyt účinnosti zákon č. 88/2024 Sb., o správě voleb (dále jen „ZSV“). Ještě před nabytím účinnosti byl tento zákon novelizován zákonem č. 268/2024 Sb., zákonem č. 269/2024 Sb. a zákonem č. 235/2025 Sb. Hovoří-li se dále o ZSV, je tím míněn tento zákon již ve znění zmíněných novel.

- Byl zaveden **pevný termín konání voleb do zastupitelstev obcí** a do zastupitelstev krajů, které se v příslušných senátních obvodech konají souběžně s prvním kolem senátních voleb. Tyto volby se budou vždy konat v prvním celém týdnu měsíce října roku, v němž volební období uplyne.

- **Celostátní volby do zastupitelstev obcí se budou konat ve dnech 9. a 10. října 2026.** Spolu s nimi se v obcích spadajících do příslušných senátních obvodů bude konat první kolo voleb do Senátu. Druhé kolo senátních voleb se uskuteční o týden později, tj. 16. a 17. října 2026. Senátní volby v roce 2026 se budou konat v těchto senátních obvodech: 3 Cheb, 6 Louny, 9 Plzeň-město, 12 Strakonice, 15 Pelhřimov, 18 Příbram, 21 Praha 5, 24 Praha 9, 27 Praha 1, 30 Kladno, 33 Děčín, 36 Česká Lípa, 39 Trutnov, 42 Kolín, 45 Hradec Králové, 48 Rychnov nad Kněžnou, 51 Žďár nad Sázavou, 54 Znojmo, 57 Vyškov, 60 Brno-město, 63 Přerov, 66 Olomouc, 69 Frýdek Místek, 72 Ostrava-město, 75 Karviná, 78 Zlín, 81 Uherské Hradiště.

- Registr kandidátních listin: Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026. Volební strany budou podávat kandidátní listiny přes tento registr v ISSV. V senátních volbách je podání kandidátní listiny přes systém povinné a jiná možnost není. V komunálních volbách umožňuje ZSV podat kandidátní listinu buď přes systém, nebo jako doposud v listinné podobě bez využití ISSV. Pracovat s registrem kandidátních listin v ISSV budou jednak volební strany, resp. jejich zmocněnci, a registrační úřady, tj. pověřené obecní úřady.

- Registr okrskových volebních komisí: Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026. Přes tento registr v ISSV a výlučně jen přes něj budou zmocněnci volebních stran delegovat své zástupce do okrskových volebních komisí a starostové jmenovat zapisovatele a další členy komisí. Do registru bude obecní úřad zapisovat informace o okrskové volební komisi, o konání prvního zasedání a školení členů komise a také informace pro veřejnost, zejm. kontakty do volební místnosti a zda má bezbariérový přístup. Pracovat s registrem okrskových volebních komisí v ISSV budou všichni starostové a všechny obecní úřady.

- Nástroj pro sestavování elektronických petic na podporu kandidátů: Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026. Ten, kdo má právo podat kandidátní listinu a ke své kandidatuře potřebuje doložit příslušný počet podpisů na petici podporující jeho kandidaturu, může využít tento nástroj v ISSV, tzv. ePetici. Osoby, které podpoří kandidáta přes systém, budou automaticky ověřeny v ROB a systém sám ohlídká, zda je taková osoba z hlediska věku a trvalého pobytu oprávněna podporu kandidátovi udělit. V rámci elektronické petice bude systém hlídat i případné duplicity, aby tatáž osoba nemohla tutéž petici podepsat dvakrát. Vedle toho bude existovat možnost sběru podpisů na listinnou petici.

- S nástrojem ePetice budou v ISSV pracovat kandidáti, občané, kteří budou mít zájem jejich kandidaturu podpořit, a v rámci registrace kandidátní listiny, ke které je petice připojena, také registrační úřady, tj. pověřené obecní úřady. Nástroj ePetice v ISSV neslouží ke sběru podpisů na petici podle petičního zákona, ani ke sběru podpisů na podporu konání místního/krajského referenda, ani pro sběr podpisů na podporu vzniku politické strany nebo politického hnutí.

- Zrušení omezení svéprávnosti k výkonu práva volit: Omezení svéprávnosti již není překážkou práva volit, neboť § 3 odst. 5 ZSV stanoví, že svéprávnost k výkonu práva volit nelze omezit. Podle § 84 odst. 9 ZSV platí, že byla-li voliči soudním rozhodnutím omezena svéprávnost k výkonu práva volit, k tomuto omezení se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepřihlíží. Pro obecní úřady to znamená, že v seznamech voličů, které vedou, musí u všech voličů, zrušit tuto překážku, kterou doposud měly v seznamu na základě soudního rozhodnutí vyznačenou. Soudy už nemohou svým rozhodnutím nikoho omezit v právu volit.

- **Počet podpisů na petici na podporu kandidatury vychází z počtu voličů:** Počet podpisů na petici na podporu kandidatury nezávislých kandidátů nebo sdružení nezávislých kandidátů v komunálních volbách se nově neodvívá od počtu obyvatel obce, ale od počtu voličů. Zjištěný potřebný počet podpisů pro nezávislého kandidáta a sdružení nezávislých kandidátů zveřejní obecní úřad nejpozději do 81 dnů přede dnem voleb na úřední desce, popřípadě i způsobem v místě obvyklým, a současně tyto údaje oznámí registračnímu úřadu.

- Řadu úkolů, které doposud volební zákony při organizaci voleb svěřovaly starostovi, přechází na obecní úřad. Jedná se zejména o vytváření volebních okrsků, stanovení nejnižšího počtu členů okrskové volební komise, svolání prvního zasedání okrskové volební komise, informování voličů o době a místě konání voleb, zajištění dodání hlasovacích lístků voličům a okrskovým volebním komisím (§ 15 ZSV). Úkolem starosty zůstává zejména jmenování zapisovatele a jmenování členů okrskové volební komise (§ 16 ZSV).

- **Ohraničená lhůta pro podávání kandidátních listin:** Lhůta pro podávání kandidátních listin zůstává zachována jako doposud, tj. kandidátní listinu lze podat registračnímu úřadu nejpozději 66 dnů přede dnem voleb do 16.00 hodin. Nově se však stanoví, kdy nejdříve lze kandidátní listinu podat, a to 80 dní přede dnem voleb (§ 31 odst. 1 ZSV).

- **Den konání voleb: 9. a 10. října 2026**

Pravidla pro počítání lhůt: § 78 odst. 4 zákona o správě voleb – zmeškání lhůt nelze prominout!

21. 7. 2026 (úterý) Počátek lhůty pro podání kandidátních listin (§ 31 odst. 1 zákona o správě voleb).

Po podání kandidátních listin: *V podaných kandidátních listinách již nelze změnit druh volební strany, nelze doplňovat další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí (§ 31 odst. 5 zákona o správě voleb).*

4. 8. 2026 (úterý) Konec lhůty pro podání kandidátních listin příslušnému registračnímu úřadu, kterým je vždy příslušný pověřený obecní úřad [§ 20 písm. e) a § 31 odst. 1 zákona o správě voleb]

6. 10. 2026 (úterý) Obecní úřad zajistí dodání hlasovacích lístků voličům (§ 36 odst. 2 zákona o správě voleb)

9. 10. 2026 (pátek) – 10.10. 2026 (sobota) Okrsková volební komise zajišťuje průběh hlasování [§ 18 odst. 3 písm. b) zákona o správě voleb]